

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 1.6.2010
KOM(2010)242 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

VÝROČNÍ ZPRÁVA O HONGKONGU ZA ROK 2009

Předmluva k 12. výroční zprávě Komise o Hongkongu Radě a Evropskému parlamentu

Catherine Ashtonová, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku / místopředsedkyně Komise

Jsem potěšena, že mohu napsat předmluvu k 12. výroční zprávě Evropské komise o Hongkongu, která se zaměřuje na vývoj v roce 2009. Vztahy a spolupráce mezi Evropskou unií a Hongkongem se nadále vyvíjely velmi pozitivním směrem, pokud jde o vzájemný obchod, investice a dialog o otázkách společného zájmu.

Evropská komise i nadále bedlivě sledovala politický, institucionální, hospodářský a sociální vývoj v Hongkongu. Provádění zásady „jedna země, dva systémy“ probíhalo i nadále uspokojivým způsobem, jelikož byla respektována práva a základní svobody obyvatel Hongkongu, chráněny zásady právního státu a zachován tržní hospodářský systém a podnikatelské prostředí.

V stávajícím období hospodářského poklesu se velmi cennými ukázaly pevné finanční a hospodářské vazby mezi Evropskou unií a Hongkongem. Hospodářství Hongkongu vyšlo z globální finanční krize bez podstatných systémových problémů. Vzhledem k tomu, že Hongkong má jednu z nejpočetnějších evropských obchodních komunit v Asii a je finančním a hospodářským centrem regionu, bude mít i nadále pro Evropu strategickou důležitost coby obchodní a investiční partner, až dojde k zahájení našeho vlastního růstu.

Vláda Zvláštní administrativní oblasti Hongkong nyní zveřejnila soubor návrhů pro volby vedoucích a legislativních orgánů v návaznosti na veřejnou konzultaci v dané záležitosti. Evropská unie i nadále zásadně podporuje brzký a podstatný pokrok směrem k dosažení cíle, kterým je v souladu se základním zákonem Hongkongu a přáním jeho lidu všeobecné volební právo.

Hongkong je i nadále důležitým hráčem v regionu a Evropská unie v rámci nového uspořádání podle Lisabonské smlouvy bude moci dále prohlubovat vazby, zejména prostřednictvím naší místní kanceláře.

Catherine Ashtonová

Zvláštní administrativní oblast Hongkong: Výroční zpráva za rok 2009

Úvod

Od předání Hongkongu pevninské Číně, ke kterému došlo před více než 12 lety, Evropská komise bedlivě sleduje hospodářský a politický vývoj ve zvláštní administrativní oblasti Hongkong (dále jen „ZAO Hongkong“) s cílem dodržet svůj závazek daný Evropskému parlamentu v roce 1997, že bude vydávat výroční zprávy o vývoji v Hongkongu. Toto je dvanáctá zpráva a týká se roku 2009.

V průběhu tohoto období i nadále dobře fungovala zásada „jedna země, dva systémy“ stanovená v čínsko-britském prohlášení a v základním zákoně Hongkongu. Práva a základní svobody obyvatel Hongkongu jsou respektovány, zásady právního státu chráněny a tržní hospodářský systém a podnikatelské prostředí zachovány.

Rok 2009 přinesl další rozšíření bilaterálních vztahů a spolupráce mezi Evropskou unií a Hongkongem. I přes pokles bilaterálního obchodu si Evropská unie udržela pozici druhého největšího obchodního partnera Hongkongu. Evropská unie je pro Hongkong největším zdrojem přímých zahraničních investic (po pevninské Číně a Britských Panenských ostrovech). Jako domov jedné z největších evropských podnikatelských komunit v Asii je tak Hongkong pro Evropskou unii strategickým obchodním a investičním partnerem.

Evropská unie přikládá velký význam stabilitě, prosperitě, demokratickému vývoji a pokroku Hongkongu při plnění konečného cíle, jímž je zavedení skutečného všeobecného volebního práva v souladu se základním zákonem ZAO Hongkong a s přáním jeho obyvatel. Evropská unie bude i nadále podporovat včasný a výrazný pokrok při plnění tohoto cíle.

Politický vývoj

Evropská komise i v roce 2009 nadále ostře sledovala politický, institucionální a sociální vývoj Hongkongu v souladu se závazkem, který dala Evropskému parlamentu v roce 1997. V roce 2009 se tímto procesem zabývala i hongkongská vláda ve svých návrzích na reformu volebních postupů pro volby vysokého správního komisaře a legislativní rady v roce 2012.

Vysoký správní komisař Donald Tsang dne 15. ledna 2009 oznámil, že veřejná konzultace hongkongské vlády, která se týkala reformy volebních postupů pro volby v roce 2012 a původně byla plánována na první polovinu roku 2009, byla odložena, aby se vláda mohla soustředit na řešení „hospodářských a existenčních problémů“ způsobených finanční krizí.

Dne 18. listopadu vláda ZAO Hongkong zveřejnila dokument o konzultacích pro úpravu voleb zákonodárního sboru a hlavního představitele. Tento krok bude mít významný vliv na posun města směrem k všeobecnému volebnímu právu. Návrhy představené vládou v Konzultačním dokumentu o postupech volby vysokého správního komisaře a sestavení legislativní rady v roce 2012 (dále jen „konzultační dokument“) mohla po dobu tří měsíců připomínkovat veřejnost. Období konzultací skončilo dne 19. února 2010.

Předseda vlády Henry Tang oznámil, že se budou konat konzultace v legislativní radě, a zdůraznil, že demokratičtější volební systém v Hongkongu v roce 2012 představuje rozhodující krok k přímým volbám v roce 2017. Hongkongská vláda vyzdvihla, že návrhy

byly v souladu s rozhodnutím Stálého výboru národního lidového kongresu o otázkách týkajících se postupů volby vysokého správního komisaře a sestavení legislativní rady.

Konzultační dokument navrhuje, aby se v roce 2012 počet křesel v legislativní radě zvýšil ze 60 na 70. Pět z těchto křesel by bylo obsazeno přímou volbou z územních volebních obvodů a zbylých pět by bylo přiděleno dle tzv. funkčních obvodů, čímž by se zachoval současný poměr přímo volených a funkčních křesel. Konzultační dokument přinesl možnost, aby se prostřednictvím volby těchto pět nových křesel vrátilo zvoleným členům okresní rady.

U postupu volby vysokého správního komisaře Hongkongu navrhuje konzultační dokument rozšířit volební komisi, která vybírá hlavního představitele města, z 800 na 1 200 členů, a splnit tak „požadavek na postupný a řádný pokrok, poskytnout členům komunity více prostoru k účasti ve volbách a dále zvýšit reprezentativnost volební komise“. Toho lze dosáhnout, pokud se počet členů každé ze čtyř částí zastoupených ve volební komisi navýší o 100. Hranice pro nominaci v rámci volební komise zůstala zachována na současném poměru jedné osminy celkového počtu členů tohoto volebního kolegia (tj. 150 hlasů ze zvýšeného počtu 1 200). Konzultační dokument dále navrhl zachovat stávající požadavek, aby byl vysoký správní komisař bez politické příslušnosti.

Vládní konzultační dokument zabývající se volebními reformami na rok 2012 nepodpořili členové hongkongského prodemokratického tábora, kteří by rádi dosáhli zavedení úplného a skutečného všeobecného volebního práva co nejdříve. Domnívají se, že konzultační dokument nejde dostatečně daleko. V reakci na tyto obavy předseda vlády Henry Tang uvedl, že „rozhodnutí Stálého výboru národního lidového kongresu nestanoví podmínku, že by demokratický posun pro volby 2012 musel být učiněn dříve, než se zavede všeobecné volební právo pro volbu vysokého správního komisaře a legislativní rady. Nicméně pokud je možné pokročit v ústavním vývoji v roce 2012, napomohlo by to rovnoměrnému přechodu volebního systému Hongkongu k všeobecnému volebnímu právu“.

Konzultační dokument se nezabývá dlouhodobou existencí funkčních obvodů. V průběhu interpelací na členy legislativní rady, které se konaly dne 15. října 2009, vysoký správní komisař Donald Tsang připustil, že funkční křesla „nejsou zcela v souladu“ se zásadami rovného a všeobecného volebního práva a že není možné, aby funkční obvody přetrvaly v současné podobě. Hongkongští prodemokratičtí zákonodárci volají po úplném zrušení funkčních obvodů.

Dne 28. prosince 2009 se při své výroční pracovní návštěvě Pekingu vysoký správní komisař Donald Tsang setkal s čínským prezidentem Hu Jintem a předsedou vlády Wen Jiabaem. Média uvedla, že prezident Hu vyzval Donalda Tsanga, aby politický vývoj řídil náležitě a účinně, a zachoval tak v Hongkongu harmonii a stabilitu. Wen Jiabao dále vyzval Donalda Tsanga, aby našel účinnější řešení „hluboko zakořeněných konfliktů“ Hongkongu. Hongkongská vláda by měla předložit své návrhy na změnu volebních postupů pro volby v roce 2012 v druhé polovině roku 2010. V jejich prospěch musí hlasovat dvoutřetinová většina zákonodárců.

Evropská komise se nadále pečlivě zabývá politickým vývojem v Hongkongu a věnuje pozornost návrhům vlády ZAO Hongkong týkajícím se reformy volebního systému pro volby v roce 2012 a také probíhající veřejné debatě o ústavním vývoji v Hongkongu. Evropská komise se domnívá, že nejlepší záruka stability a prosperity Hongkongu spočívá v přechodu k systému skutečného všeobecného volebního práva v souladu se základním zákonem a s

rozhodnutím Stálého výboru národního lidového kongresu z roku 2007. Z tohoto důvodu jsou vláda Hongkongu a všechny dotčené strany vybízeny, aby se zúčastnily dialogu, který tento proces usnadní a urychlí.

Obyvatelé Hongkongu si zapálením svíček připomínají 20. výročí konfliktu mezi čínskou vládou a studentským hnutím na náměstí Nebeského klidu, k němuž došlo dne 4. června 1989. Počet účastníků vzpomínkové akce v roce 2009 překročil očekávání (odhad organizátorů je 150 000 účastníků, odhad policie je 62 800) a byl zřejmě nejvyšší od roku 1990. Vysoký správní komisař Donald Tsang sdělil legislativní radě, že pocity obyvatel Hongkongu ohledně 4. června chápe. „K incidentu však došlo již dávno. Vývoj v zemi dosáhl obrovských výsledků a přinesl Hongkongu hospodářskou prosperitu. Věřím, že obyvatelé Hongkongu posoudí vývoj státu objektivně.“

Podobné události – například i výroční demonstrace 1. července – dokládají, že zásada „jedna země, dva systémy“ v Hongkongu funguje dobře. Ukazují také, že práva a svobody zaručené základním zákonem ZAO Hongkong, jako např. svoboda projevu a shromažďování, jsou všeobecně respektovány. Různá sdružení novinářů v Hongkongu nicméně vyjádřila obavy o svobodu tisku a uvádí zejména incidenty, kdy policie pevninské Číny zasáhla proti hongkongským novinářům píšícím zprávy o pevninské Číně (např. o událostech v autonomní oblasti Xinjiang). Vysoký správní komisař Donald Tsang dne 9. září 2009 prohlásil, že jeho vláda předala názory hongkongských novinářů Úřadu pro záležitosti Hongkongu a Macaa při Státní radě a úřadům provincie Xinjiang.

Evropská komise také zaznamenala vážné obavy týkající se hraničních a imigračních incidentů, které by mohly vést k rozhodnutím o repatriaci a dalším opatřením omezujícím základní práva a svobody (např. případ čínského disidenta Zhou Yongjuna nebo protestu na pohraničním přechodu Lo Wu, konaného dne 27. prosince 2009 na podporu aktivisty z pevninské Číny a autora Charty 08 Liu Xiaoboa).

Dne 28. srpna 2009 zveřejnil Výbor OSN pro odstranění rasové diskriminace (CERD) pravidelnou zprávu o Číně, obsahující i informace o Hongkongu a Macau. Zpráva doporučila, aby Hongkong přijal zákon o uprchlících „za účelem zavedení zevrubné procedury posuzování individuálních žádostí o azyl“. Hongkongská vláda v reakci na tato zjištění vydala tiskovou zprávu, v níž uvedla, že „žádosti o azyl podané v Hongkongu jsou vyřizovány přímo Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, který přijímá rozhodnutí o prověřování skutečných uprchlíků a jejich následném přesídlení“. V souvislosti s nařízením o rasové diskriminaci přijatým v roce 2008 vyjádřil Výbor OSN pro odstranění rasové diskriminace obavy ohledně definice rasové diskriminace obsažené v legislativě Hongkongu, která „není zcela konzistentní s článkem 1 Úmluvy, neboť jasně nedefinuje nepřímou diskriminaci na základě jazyka a také mezi zakázanými důvody pro diskriminaci neuvádí imigrační status a národnost“.

Dne 2. září 2009 oznámil předseda nejvyššího soudu Andrew Li, že odchází do předčasného důchodu. Ze své funkce odstoupí v září 2010, a umožní tak svému nástupci jmenovat nástupce několika vrchních soudců, kteří by měli odejít do důchodu během příštích pěti let. Evropská komise ocenila přínos předsedy nejvyššího soudu Li k udržení soudní nezávislosti Hongkongu, která představuje klíčový prvek v zachování tradičního způsobu života v Hongkongu a respektování zásad právního státu a základních svobod. Jak pan Li uvedl na slavnostním zahájení právního roku dne 11. ledna 2010: „Nezávislé soudnictví hraje zásadní ústavní roli, neboť zaručuje, že akty výkonné a zákonodárné moci zcela dodržují základní zákon a že právo a naše základní práva a svobody, které tvoří jádro hongkongského systému, jsou v plném rozsahu zaručeny.“

V roce 2009 také došlo ke zlepšení diplomatických vztahů mezi Hongkongem a Tchaj-wanem. Evropská komise tento posun přivítala. Ministr pro ústavní záležitosti a vztahy s pevninskou Čínou Stephen Lam navštívil ve dnech 5. a 6. června 2009 na pozvání tchajwanské Rady pro záležitosti pevninské Číny Tchaj-pej, aby přezkoumal a projednal otázky, které by mohly dále zlepšit spolupráci mezi oběma stranami. Stephen Lam je prvním ministrem za Hongkong, který od jeho navrácení pevninské Číně v roce 1997 vykonal oficiální návštěvu Tchaj-wanu. Hongkong i Tchaj-wan se dohodly, že zřídí nevládní orgány za účelem zesílení spolupráce v oblasti obchodu, hospodářství, cestovního ruchu, investic a dalších sektorů. Ve svém projevu z října 2009, nastiňujícím politické směřování, oznámil vysoký správní komisař ustavení Hongkongsko-tchajwanského výboru pro hospodářskou a kulturní spolupráci a podporu s cílem podpořit spolupráci mezi Hongkongem a Tchaj-wanem.

Evropská komise se domnívá, že celkově zásada „jedna země, dva systémy“ funguje v ZAO Hongkong i nadále dobře a že práva a svobody jeho obyvatel, zaručené v čínsko-britském prohlášení a v základním zákoně, jsou obecně respektovány.

Hospodářský a obchodní vývoj

Hospodářství a finanční systém Hongkongu vyšly z globální finanční krize bez podstatných systémových problémů. V průběhu roku 2009 vykázalo hospodářství progresivní zlepšování a postupně se vrátilo k pozitivnímu růstu taženému silnou čínskou ekonomikou. Za celý rok 2009 se reálný HDP snížil o 2,7 %; šlo o první rok recese od asijské finanční krize v roce 1998. Ve snaze zklidnit hospodářství po otřesech způsobených globální finanční krizí se hongkongska vláda zavázala během dvou let vynaložit 87,6 miliardy hongkongských dolarů (8,1 miliardy EUR), tj. částku rovnou 5,2 % HDP Hongkongu, což pomohlo zachovat důvěru. Míra nezaměstnanosti ve čtvrtém čtvrtletí klesla na 4,9 % z doposud nejvyšší hodnoty 5,4 % zaznamenané ve druhém čtvrtletí. S nárůstem smíšeného indexu spotřebitelských cen pouze o 1 %, což představuje prudký pokles oproti 5,6 % v roce 2008, došlo k rychlému ústupu inflačních tlaků.

I když si Hongkong i nadále udržuje konkurenceschopnost jako mezinárodní finanční centrum, stává se čím dál více poskytovatelem služeb pro čínský trh. V oblasti finančních služeb se Hongkong staví do pozice offshorového centra pro juan renminbi (CNY) a zkušební oblasti pro liberalizaci čínského kapitálového účtu. V průběhu roku 2009 začal Hongkong s podporou centrální vlády uvádět na trh nové produkty a služby v CNY. Nejvýznamnějším počinem bylo zavedení režimu přeshraničního obchodního vypořádání v CNY, přičemž Hongkong se stal první offshorovou jurisdikcí podílející se na pilotním programu pro provincii Guangdong. Hongkongské banky působící v pevninské Číně dostaly zelenou pro vydávání obligací denominovaných v CNY v Hongkongu. V říjnu uvedla centrální vláda na trh v Hongkongu první vládní dluhopisy denominované v CNY v celkové hodnotě 6 miliard CNY (659 milionů EUR).

V důsledku nárůstu globální likvidity Hongkong v roce 2009 přilákal bezprecedentní příliv kapitálu. Podle Hongkongského měnového úřadu zaznamenal hongkongský trh s aktivy příliv 640 miliard HKD (59 miliard EUR) zahraničního kapitálu, neboť mezinárodní investoři hledali bezpečné místo pro své prostředky a snažili se využít rychlého růstu čínské ekonomiky. Více než polovina přílivu kapitálu souvisí s činnostmi společností z pevninské Číny v Hongkongu zaměřenými na získávání finančních prostředků. Burza v Hongkongu se tak v roce 2009 stala největším trhem prvotních veřejných nabídek akcií na světě. Na realitním trhu vzrostly ceny obytných nemovitostí v roce 2009 v průměru o 27 % a ceny

luxusních bytů se vrátily na nejvyšší hodnoty z roku 1997. Ceny hongkongských nemovitostí vylétly zřejmě kvůli spekulativním nákupům a zájmu kupujících z pevninské Číny. Ve snaze zklidnit realitní trh a snížit riziko vzniku cenové bubliny začlenil ministr financí do návrhu rozpočtu na období 2010 až 2011 soubor opatření.

Hospodářství Hongkongu je do značné míry závislé na finančních službách a tato skutečnost nutí vládu, aby ve snaze reagovat na ekonomické výzvy hledala nové oblasti růstu. Hongkong podpoří rozvoj šesti odvětví založených na znalostech: testování a certifikace, odvětví ochrany životního prostředí, inovace a technologie, odvětví kultury a tvůrčích činností a služby v oblasti lékařství a vzdělávání. Evropská komise vítá vyhlídky na prozkoumání možné spolupráce a výměny s Hongkongem v oblastech společného zájmu, jimiž jsou zejména oblast testování a certifikace, odvětví ochrany životního prostředí, inovace a technologie a tvůrčí odvětví.

Hongkong jednal rychle a realizoval svůj závazek podpořit standard OECD pro účinnou výměnu informací v daňových otázkách na základě postupu G-20. Úprava související daňové legislativy byla oznámena na počátku roku 2009 a pozměněný zákon byl jednohlasně schválen v lednu 2010. Evropská komise tento krok vítá. Hongkong je nyní připraven podepsat obsáhlejší dohody o dvojím zdanění se třetími zeměmi včetně některých členů Evropské unie.

V květnu 2009 byl podepsán nástroj, který má podpořit ekonomickou integraci mezi Hongkongem a Čínou – Dodatek VI k Dohodě o užším ekonomickém partnerství (CEPA). Hongkong a Čína se dohodly na souboru opatření pro další liberalizaci obchodu se službami pro posílení finanční spolupráce. Dodatek VI dále obsahuje opatření pro brzké, pilotní zavedení liberalizace určitých sektorů služeb v provincii Guangdong. Tato opatření si kladou za cíl posílit spolupráci mezi provincií Guangdong a Hongkongem v odvětví služeb. Pomalu se zvyšuje zastoupení evropských společností v různých dohodách CEPA. V roce 2009 to bylo 151 poskytovatelů služeb z celkového počtu více než 1 300 společností působících v Hongkongu. Při rozšiřování informací o dohodě CEPA v evropské podnikatelské komunitě byla velmi důležitá spolupráce s hongkongskou vládou.

Vedle dohody CEPA zaujímá hongkongská vláda aktivnější přístup k uzavírání dohod o volném obchodu s ostatními obchodními partnery, a snaží se tak zajistit si lepší přístup na zahraniční trhy se službami. Hongkong bude i nadále podporovat mnohostranný obchodní systém a zároveň se zapojovat do bilaterálních jednání o volném obchodu za předpokladu, že jsou konzistentní s pravidly Světové obchodní organizace a mají potenciál přispět k liberalizaci mnohostranného obchodu. V roce 2009 Hongkong dokončil jednání o dohodě o volném obchodu s Novým Zélandem, jejichž výsledkem byla Dohoda o užším ekonomickém partnerství. Dále byla zahájena jednání s Chile, Peru, Malajsii a Evropským sdružením volného obchodu.

Spolupráce EU–Hongkong

Rok 2009 přinesl další rozšíření bilaterálních vztahů a spolupráce mezi Evropskou unií a Hongkongem, vycházející z oboustranného zájmu řešit společné a globální záležitosti. Hongkong je strategickým obchodním a investičním partnerem Evropské unie. Hraje i důležitou roli zprostředkovatele obchodních a investičních toků mezi Evropskou unií a Čínou.

V roce 2009 si EU udržela pozici druhého největšího obchodního partnera Hongkongu, hned za pevninskou Čínou. Ve stejném roce byl Hongkong naopak 17. největším obchodním partnerem Evropské unie. V důsledku globální finanční krize poklesl celkový obrát bilaterálního obchodu mezi Evropskou unií a Hongkongem o 10,4 % na 29,2 miliardy EUR.

Po pevninské Číně a Britských Panenských ostrovech je Evropská unie třetím největším zahraničním investorem v Hongkongu; v roce 2008 se podílela na celkovém objemu přímých zahraničních investic přibližně 10 %. Na druhé straně i investice Hongkongu v Evropě se soustavně rozvíjely a zaujaly pozici jednoho z hlavních zdrojů přímých zahraničních investic z Asie.

I přes globální hospodářskou krizi Hongkong nadále přitahuje značné množství evropských občanů, kteří sídlí a pracují na jeho území. Na konci roku 2009 jich zde podle oficiálních údajů hongkongskeho imigračního úřadu bylo celkem 28 320. Jedná se stále o nejsilnější zastoupení občanů EU v Asii, a tudíž i další motivující faktor pro zapojení EU v Hongkongu. Investiční průzkum provedený hongkongským úřadem pro sčítání lidu a statistiku ukázal, že v červnu 2009 bylo v Hongkongu situováno 1 252 regionálních centrál a 2 328 regionálních úřadoven zastupujících své mateřské společnosti sídlící za hranicemi Hongkongu. Z toho pochází nejvíce zahraničních společností i nadále z EU (419 regionálních centrál a 679 regionálních úřadoven). Podniky z EU jsou činné v mnoha různých odvětvích, zejména ve finančních a obchodních službách, v obchodě a logistice, a nyní se také zapojují do projektů v oblasti stavebnictví a infrastruktury.

Při těchto podstatných obchodních a hospodářských tocích a významné přítomnosti Evropské unie jsou vztahy s Hongkongem řízeny rámcovým politickým programem obsaženým ve sdělení Evropské komise „Evropská unie, Hongkong a Macao: možnosti spolupráce na období 2007–2013“. Sdělení stanoví několik odvážných cílů, které umožní rozvoj vztahů mezi EU a Hongkongem díky prohloubení a rozšíření spolupráce v klíčových oblastech společného zájmu.

Spolupráce mezi Evropskou unií a Hongkongem byla v roce 2009 dále posílena, protože tento rok představoval první rok fungování „Programu Evropské unie pro obchodní informace“ pro Hongkong a Macao (EUBIP). V rámci EUBIP byl v úzké spolupráci s příslušnými obchodními a průmyslovými sdruženími z Evropské unie a Hongkongu realizován pracovní program tematických akcí zaměřených na podnikání. V roce 2009 se program zaměřil na následující oblasti: regulativní výměny, finanční služby, životní prostředí, duševní vlastnictví a bezpečnost potravin a výrobků. Příkladem této spolupráce byl seminář o nařízení Evropské unie o chemických látkách (REACH), odborně zaštitěný Evropskou agenturou pro chemické látky a podpořený hongkongskou vládou. Tento seminář se těšil hojné účasti. EUBIP tak dokazuje, že je důležitým nástrojem podpory lepšího porozumění a výměny znalostí mezi Hongkongem a Evropskou unií.

Třetí strukturovaný dialog mezi Evropskou komisí a Hongkongem se konal v Hongkongu dne 17. prosince 2009. Strukturovaný dialog se pro úředníky z obou stran stal efektivní platformou na vysoké úrovni pro další rozvíjení bilaterálních vztahů prostřednictvím skutečného dialogu a spolupráce. Třetí dialog byl zaměřen na počáteční známky zotavení z globální finanční krize. V průběhu podrobných jednání se obě strany dohodly, že budou i nadále zlepšovat bilaterální spolupráci – např. prostřednictvím EUBIP – v oblasti finančních služeb, informačních a komunikačních technologií, životního prostředí, v otázkách standardizace a vzdělávání a také rozšiřovat spolupráci a iniciativy v oblasti testování

a certifikace, inovace a technologií a tvůrčích odvětví. Tyto nové oblasti patří mezi šest odvětví založených na znalostech, která si Hongkong přeje dále rozvíjet. Dále budou posíleny komunikační toky pro výměnu informací o právních a technických normách Evropské unie, o elektronických cestovních pasech a o finanční legislativě.

Počet návštěv zástupců Evropské komise na vysoké úrovni v Hongkongu v roce 2009 vzrostl, což přispělo k posílení bilaterálních vztahů mezi Evropskou unií a Hongkongem a k rozvoji nových iniciativ spolupráce (v oblastech jako letectví, finanční služby, ochrana zdraví a spotřebitele, protikorupční opatření, vzdělávání a obchod) a k prohlubování probíhajícího dialogu v oblasti zdanění úspor. Ministr financí profesor K. C. Chan navštívil v květnu 2009 Brusel s cílem projednat regulaci finančního trhu. V červenci 2009 navštívila delegace Hospodářského a sociálního výboru zástupce hongkongské občanské společnosti.

Vzhledem k tomu, že Hongkong má v Asii největší zkušenosti ve finančnictví, dobře regulovaný trh a dobrý arbitrážní systém, je také vážným kandidátem na to stát se regionální obchodní platformou pro inovativní „zelené“ finanční produkty. V této oblasti by mohl těžit ze zkušeností EU v oblasti obchodování s uhlíkem v rámci evropského systému obchodování s emisemi (ETS). Hongkong se také aktivně podílel na jednáních v Kodani, kde se konference jako člen čínské delegace zúčastnil ministr pro životní prostředí Edward Yau. Dobře byla zastoupena i hongkongská občanská společnost.

Evropská komise vyjadřuje politování nad tím, že vztahy mezi EU a Hongkongem v oblasti letectví doznaly v roce 2009 jen malého pokroku. Komise prostřednictvím svých úředníků naléhala na Hongkong, aby aktualizoval dvoustranné dohody o leteckých službách s členskými státy EU, a poskytl tak právní jistotu již existujícím dohodám buď začleněním doložky Společenství o určení, nebo horizontální dohodou o leteckých službách. Výměny odborníků mezi EU a Hongkongem budou i nadále pokračovat, nicméně ovoce musí teprve přinést, neboť Hongkong zůstává jednou z mála jurisdikcí v Asii, které neuznávají označení EU.

Hospodářská soutěž je jednou z oblastí bilaterálních výměn. Hongkongská vláda v průběhu strukturovaného dialogu v roce 2009 potvrdila, že zákon o hospodářské soutěži, který má stále jen podobu návrhu, bude přijat v legislativním roce 2009–2010. Evropská komise naléhá na Hongkong, aby přijal zákon o hospodářské soutěži co nejdříve.

Hongkong představuje centrum svobodného tisku a svobody projevu v této oblasti, je středem mediálního dění a branou do pevninské Číny. Snahy veřejné diplomacie Evropské unie se i nadále soustředí na zviditelnění EU v Hongkongu a na podávání pohotových a věcných informací o regulačních politikách EU a politice EU v oblasti obchodu, energetiky a klimatických změn, finančních předpisů, mezikulturního dialogu, o volbách do Evropského parlamentu, Lisabonské smlouvě a o roli EU ve světě. Tyto snahy byly realizovány díky týmové práci zastoupení Evropské unie v Hongkongu a členských států oficiálně zastoupených v této oblasti.

Vyhledky do budoucna

Díky zdravým hospodářským a finančním základům a otevřené tržní ekonomice se hospodářství Hongkongu dokázalo dobře zotavit z dopadů globální finanční krize. Udržení nastoupené cesty oživení a postavení Hongkongu jako mezinárodního finančního centra, založeného na právním státě, nezávislosti soudů a stabilním právním prostředím, bude

představovat významný faktor dalšího rozvoje evropského obchodu a investic v Hongkongu v roce 2010 i v dlouhodobé budoucnosti.

Hongkong čelí zároveň dvěma výzvám – dále se rozvíjet jako jedinečná platforma pro obchod, hospodářskou spolupráci a investice ve vztahu k pevninské Číně, zejména k oblasti delty Perlové řeky, a udržet si roli finančního prostředníka mezi pevninskou Čínou a zbytkem světa.

Vzhledem k vzájemné obchodní a investiční výměně, rozsáhlé hospodářské spolupráci a zřejmé evropské přítomnosti a zájmům bude Hongkong i nadále významným partnerem Evropské unie v Asii. Evropská unie dodrží svůj významný závazek vůči vládě ZAO Hongkong, a sice urychlit regulativní výměny, usnadnit obchod a rozšířit spolupráci do oblastí oboustranných zájmů, jako je např. zdravotnictví, životní prostředí a nové technologie. Důraz bude kladem na zlepšování sdílení znalostí a zkušeností v záležitostech týkajících se hospodářské soutěže, finančních služeb, certifikace a imigrace. Dále by se měly rozvíjet vztahy a kontakty mezi lidmi, aby obyvatelé Hongkongu mohli využít zkušenosti Evropy s kulturní rozmanitostí a Evropané aby se poučili z hongkongske kultury, kde „se Východ setkává se Západem“.

Vstup Lisabonské smlouvy v platnost v prosinci 2009 by měl vést k dalšímu upevnění společného úsilí Evropské komise a členských států Evropské unie o zviditelnění Evropské unie v Hongkongu. Hongkongske úřady smlouvu vřele přijaly. Od jejího zavedení k 1. lednu 2010 působí v ZAO oblasti jako koordinátor a vyjednaváč Evropské unie zastoupení Evropské unie v Hongkong a Macau (dříve zastoupení Evropské komise). I do budoucna bude usilovat o zlepšování vztahů mezi Evropskou unií a Hongkongem.